

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 268/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen palkkauspolitiikan oikeudenmukaisuudesta valtionyhtiöissä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Laura Huhtasaari /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 268/2016 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että valtionyhtiöiden johtajien palkat saadaan kohtuullistettua?

Valtaosa valtio-omisteisista osakeyhtiöistä toimii kilpailluilla markkinoilla, jolloin valtio on yksi osakkeenomistaja muiden osakkeenomistajien joukossa. Tällöin yhtiöt toimivat markkinoiden ehtojen mukaisesti muun muassa johdon palkitsemisen osalta. Poikkeuksista aiheutuu vääjäämättä negatiivisia vaikutuksia sekä yhtiöille että omistajille.

Valtion omistamien kaupallisesti toimivien yritysten odotetaan toimivan markkinoilla kilpailuneutraalein ehdoin. Niillä ei tule olla erioikeuksia tai etuja suhteessa kilpailijoihinsa, mutta ei myöskään omistukseen perustuvia erillisrasitteita tai rajoituksia. Tämä koskettaa myös johdon palkitsemista. Valtio omistajana odottaa, yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmät ovat huolellisesti laadittuja, ehdoiltaan ja eduiltaan perusteltuja sekä johtoa että myös henkilöstöä hyvästä suorituksesta palkitsevia.

Osakkeenomistajana valtio toimii sillä mandaatilla, minkä yhtiökohtaisen osakeomistuksen määrä sille suo. On luonnollista, että niissä yhtiöissä joissa valtio on ainut omistaja, kuuluu valtion ääni voimakkaammin kuin hajautuneen omistuksen yhtiössä. Toisin sanoen niissä yhtiöissä, joissa valtion lisäksi on muita omistajia, ei valtio yksin päättä omistajille kuuluvista asioista.

Yhtiön johtoa palkitaan yhtiön hallituksen asettamien tavoitteiden saavuttamisesta. Tavoitteena on aitoon tuloksellisuuteen perustuva, koko henkilöstöä hyödyttävä ja avoimesti raportoitu palkitseminen. Lähtökohtana on, että johdon palkkauksessa ja palkitsemisessa noudatetaan pitkäjänteisyyttä ja yrityksen kokonaisuomistukseen perustuvia kriteereitä sekä kohtuullisuuden periaatteita. Kohtuullisuuden periaate näkyy esimerkiksi siinä, että valtion omistajapolitiikkaa koskevassa periaatepäätöksessä yhtiöiden johdon muuttuvan palkitsemisen enimmäismäärää ja irtisanomiskorvauksia pienennetään.

Helsingissä 2.6.2016

Pääministeri Juha Sipilä